

عنوان مقاله:

بررسی نقش کتیراگیری در تخریب یا عدم تخریب منابع طبیعی

محل انتشار:

همایش ملی مدیریت اراضی - فرسایش خاک و توسعه پایدار (سال: 1380)

تعداد صفحات اصل مقاله: 17

نویسنده:

اقبال محمدی - عضو هیئت علمی و معاون پژوهشی مرکز تحقیقات منابع طبیعی و امور دام استان

خلاصه مقاله:

در عرصه های مرتعی و حوضه های آبخیز استان کردستان تپه های غالب گون از پراکنش بیشتری برخوردار است و از مجموع 1/13 میلیون هکتار سطح مراتع حدود 880936 (78 درصد) آن را گون با تیپ غالب در بر گرفته است. گون گیاهی خاردار چندساله، درختچه ای از تیره لگومینوز است که در ترکیب پوشش گیاهی حوضه های آبخیز می توان آن را لشکر مخلص حفاظت خاک به حساب آورد که ضمن پناه دادن گیاهان خوشخوراک و حفظ بقای آنها با ریشه عمیق خود به شرایط سخت اکولوژیکی مقاوم در نفوذپذیری خاک موثر است. از زمانهای گذشته مردم روستاهای کشور و به تبع روستاهای کردستان بطور سنتی از گون کتیرا بهره برداری نموده اند و بدین طریق ضمن ایجاد اشتغال مولد، در صادرات مواد غیر نفتی به اقتصاد کشور و تولید درآمد ناخالص ملی کمک نموده اند. تصور بعضی مسئولین مبنی بر تخریب منابع طبیعی بر اثر کتیراگیری به روش سنتی از ضروریات انجام این تحقیق به شمار می رود. بطوریکه ابتدا با توزیع و تکمیل پرسشنامه اطلاعات لازم از بهره برداران جمع آوری شد. سپس در یک طرح آماری (سه تیمار و سه تکرار) نقش عملیات کتیراگیری (چاله های ایجاد شده در حین بهره برداری) در نفوذ دادن آب در خاک و حفظ رطوبت و کنترل هرز آب و جریان سطحی بررسی شد و همزمان میزان بوته میری در هر پلات و تولید کتیرا از هر بوته در سال اندازه گیری شد. نتایج نشان میدهد در شرایط مساوی بهره برداری، در روش علمی ضریب هرز آب 35/23 درصد و در روش سنتی 44/82 درصد و پلاتهای شاهد 55/57 درصد می باشد به عبارتی دیگر ارتفاع کل هرز آب بالا در پلات شاهد 137/53 و در پلات سنتی 110/97 و در پلات علمی 78/2 میلیمتر بوده که در مقایسه با بارندگی سالیانه 247/6 میلیمتر روش علمی حایز اهمیت است. از هر بوته بطور میانگین 0/53 گرم کتیرا قابل استحصال است. لذا در صورت راهنمای بهره برداران و توسعه ابعاد چاله، عملیات کتیراگیری در حفظ آب و خاک نقش بسزایی خواهد داشت و بهره برداری از گونه کتیرانه آنها موجب تخریب منابع طبیعی و عرصه های مرتعی نمی شود بلکه در افزایش درآمد ایجاد اشتغال و نهایتا در افزایش صادرات غیر نفتی به اقتصاد کشور کمک خواهد نمود.

کلمات کلیدی:

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/34309>

